

**Sermones: Petri Hieremie Panormitani ex Sicilia: F.
co[n]uent[us] ordinis Predicatoru[m] bononiensiu[m]:
tam preclari q[uam] omnigene eruditio[n]is refertissimi.
omnibusq[ue] euangelica documenta ...**

Petrus <de Hieremia>

[Augsburg], 1514

VD16 P 1883

Jtem de eode[m]. ser. ij.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-70359](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-70359)

vor pdicatoris vor dei est **Dar. x.** No ei
 vos estis lo qm in sed spūs patris vestri
 qui loquit vobis. **Itē Jo. ij.** Spūs vbi
 vult spirat: et vocē eius audis et. **Dodo**
 minis: terrorib; excitādo. s. pestib; / fame/
 guerra / infirmitatib; et. Et tū sumus sur
 di obaudietes vocē dñi. **Uñ Grego.** in ho
 mella hodierna. Quāta nos ei? miracula
 videm? q̄ flagellis atterimur: quātis mi
 nax aspirantib; deterrimur. et tñ vocatē sed
 p̄rimus. In celo tā sedet q̄ de p̄uersioe
 nos admoner: tā iugo fidei colla gentium
 subdit: tā mundi glām stravit. In ruinis
 ei? rebetērib; districti sui iudicij dē pp̄in
 quare denūciat: et tñ supba mens n̄ra non
 vult hoc sp̄ore deserere: qd̄ q̄ndic p̄dit in
 vita. **Hec ille.** Jo nō sumus inobedientes
 voce dñi ne alias irat? nos p̄dar. Nota si
 militudine d̄ falcone q̄ qñ est satur nō ve
 nit ad dñm eū vocatē. et tūc patronus ei?
 indignatus tacit in eū lapidē et occidit et.
 Sic diues vocatus a deo: q̄ satiat? est: et
 plenus diuitijs nō vult venire. Sic luxu
 riosus et. **Hic practice et.** Sed dñs irat?
 p̄git in eū lapidē dure snie et occidit animā
 et corpus et. **Hec audet nos clamātes in**
spe necessitatis Prouer. j. Quia vocat? et
 renūciat. extēdit manū meā et nō fuit q̄ aspi
 ceret. despectus oē p̄siliū meū et threpa
 tiones meas neglexit. ego q̄ in interitu
 v̄ro ridebor subsānabo eū vobis qd̄ time
 baris aduenerit et. **Jo cū Job dicamus.**
Vocabis me et ego r̄debo tibi. operi ma
 nū tu potui der. **Job. xij.** Sed passus
 fuit firma p̄fidentia: sic p̄z **Joā. vj.** qñ An
 dreas dixit. Est puer hic vñ? q̄ habz q̄nq;
 panes hoideacos et diuos pisces et. quod
 p̄dū ē p̄fidentia dixit: vt sentit **Lhyf.** Et
 q̄ exēplo nota moralr q̄ debem? p̄fidere d̄
 diuina bonitate in oib; factis n̄ris et. **No**
ta illos q̄ diffidūt d̄ dño. Timēt em vbi
 nō est timendū: sicut p̄z de eo q̄ vult igre
 di religionē. Timēt em ne possit p̄severa
 re. Sic de volūrate peere inimico et. Sic
 de illis q̄ sunt auari ad elemosynas dan
 das: qd̄ p̄cedit ex eo qz nō p̄fidūt d̄ dño di
 cte. **Da paupib; et habebis thesaurū in ce**
lo Dar. xij. Et ibidē subdit. **Dis q̄ reliq̄**
rit domū vel frēs et. Centuplū accipiet et
vita eternā possidebit. **Dis em p̄bis auar**
tus n̄ credit: q̄ si crederet certe daret vñ

p centū. sicut p̄fideret d̄ instrumēto facto
 p notariū de silis et. **Jo p̄fidatis dño. p̄s.**
Qui p̄fidūt in dño sicut mons sion nō cō
mouebit et. **Tertū** passus est larga be
 niuolētia: que d̄ larga: qz debet exēdit ad
 oēs hoies mūdi. **Uñ nota qd̄ latius debz**
esse cor n̄ris ad diligēdū primos q̄ est ces
lū empyreū ad p̄tinendū creaturas: qz ces
lū empyreū nō p̄t cape p̄ctōres et malos.
Luc. x. Videbā sathana sicut fulgur d̄ ces
 lo cadentē. Sed cor nostrū debet cape boū
 nos et malos: iustos et p̄ctōres. **Itē celuz**
empyreū nō p̄t cape infideles: sed cor nō
strū debz cape illos: vt oēs diligat et. p̄s.
Dis p̄sumptionis vidē sine latū māda
rū ruu nimis. **Hac** habuit excellētē brās
Andreas. sicut p̄z in p̄uersioe Nicolai se
 nis luxuriosi p̄ quo q̄nq; dieb; ieiunauit:
 donec ei? p̄uersioem a dño obrinuit. **Greg**
p̄z in liberatioe illius iuuenis rētrati et ac
culati a m̄re libidinosa. **Idē** pater illi? ep̄s
 deuoti sui rētrati a diabolo in specie multie
 ris. **Sz** hoc exēplū reserua in fine s̄monis
 Quartus passus est p̄fecta patientia q̄
 p̄bat in suo sacro martyrio. in q̄ manifeste
 apparuit qz nō solū patiētē: s; etiā libētē
 mortē amplexus ē: qz nō potuisset a fidei
 lib; liberari a morte: nihilomin? ab ip̄s
 p̄rebat: vt palma sui martyrij nō impedi
 rent. **Deo gras Amen.**

Item de beato Andrea
Sermo secundus.

Ali relictis re
Lib; secuti sunt eū **Dar. iij.** **Uñ**
 de infra in s̄mone beati Jacobi
 apli q̄ incipit. sicut et iste. **¶** Pro introitu
 s̄monis notādū q̄ sicut exp̄mēto videm?
 qñ aliq̄s tendere vult ad aliq̄d regnū: ciuit
 tate: vel castrū. et ignorat viā semp̄ nititur
 inuenire societate alicuius exp̄i viatoris
 pedori seu paisani cui? vestigia sequens p̄
 viā rectā incedat. Sic fecit **Tobias** q̄ vo
 les accedere ad **Babellū** p̄pinquū suuz in
Rages ciuitate **Bedoz** merito parentū
 et sui inuenit sociū bonū. i. angelū **Rapha**
 elē q̄ sanū illū duxit et reduxit ad p̄m: sic
 legit **Tob. y. et p̄ totū.** **Dodo** ad p̄positū
 oēs nos tendere debemus ad regnū vite
 A ij

De sancto Andrea

pennis: sive ad acquisitionem summi boni: quia illa est finis noster ultimus: quia naturaliter desideramus. Nam ut dicitur Boetius in libro de consolatione. In merito hominum naturaliter viri boni est inserta cupiditas. Ad illam ergo totis affectibus pergere debemus: quia non habemus hic civitatem manentem: sed futuram inquirimus. Hic ubi vultis. Quia tamen ignoramus cum difficultate cognoscimus. Nam et experientia docet quod omnes homines per vias diversas incedunt. Quidam per viam divitiarum: quibus puritate beatitudinis consistere quodammodo per viam honorum. quodammodo voluptatum. quodammodo per viam potentie etc. Vide infra in sermone beati Francisci: quod incipit. Vobis absit gloria etc. In principio. Ideo dicitur Boetius in libro de consolatione. Quia mortalium cura quam multipliciter studio labor exercet diversis quodammodo calepedit: ad unum tamen beatitudinis sine nitente pervenire. Tu ergo via hec sit tamen nobis icerta et obscura: ad quam viatores ibimus. Nam quod ad Adam: non: quia in prima dicta iter erravit etc. Nunquid ad Moysem. Non: quia ipse quoque erravit: nec via vite eterne nobis ostendit: sed adquirendorum temporalium bonorum. Quia primum stratus pollicetur. Nunquid ergo alium prophetam aut patriarcham. Non: certe: quia omnes quidem erraverunt in solitudine et in aquoso viam civitatis habitaculi non inveniunt: esurientes et sitientes aia eorum in ipsis defecit. Unde non ad celum sed ad infernum omnes descendebant per se. Quis est homo qui vivet et non videbit mortem. erunt autem in inferno. Omnes ergo peccaverunt et egent gloria dei. Romanus. iij. Verus ergo viator seu perdoctus qui nunquam viam erravit nec errare potest: est christus qui verax est et via dei in seipso docet. Mattheus. h. xxiij. Propter hoc enim de celis descendit ad viam per gentes ut nos viam istam doceret: et si nos ipsum imitemur gloriam consequamur. Ecclesiasticus. xxiij. Gloria magna est sequi dominum: longitudo enim dierum assumet ab eo. Petrus ergo et Andreas volentes ut prudentissimi viri per viam rectam incedere ut ad finem operatum tandem pervenire possent secuti sunt dominum. Et hoc est quod dicitur in themate. Illi relicti retibus etc. Sed notandum nobis est quod dicitur thema quod ad hec ut sequi dominum expediti possent sua retia relinquunt. Et hoc dicitur nobis intelligi: quod si volumus dominum Jesum christum sequi: retia nostra retia relinquimus: quia alioquin retentati ipsis retibus et ligati ipsi sequi neque possimus. Sunt autem quatuor

maxima retia que nos detinent alligatos: que relinquere oportet ut dominum sequi possimus. Quia apostolus reliquit perierit Andreas: de quo nobis hodie sermo est: sic et nos debemus facere tanquam expediti vernaculi Abrahæ Genes. xxiij. Primum est rete peccatorie voluntatis: et istud relinquimus per propriam obedientiam. Secundum est rete carnalis voluptatis: et hoc relinquimus per sanctam penitentiam. Tertium est rete humanalis fragilitatis et hoc relinquimus per firmam patientiam. Quartum est rete mundanalis cupiditatis: et hoc relinquimus per piam subventionem. Primum ergo rete etc. Propterea enim voluntas est rete magnus per quod ligatur homo et trahitur ad infernum. Bern. Tolle propriam voluntatem et decerit infernus. Et vni peccata omnia committuntur: nonne a propria voluntate. Gultus enim homo voluntatem suam non deo subijcere: sed sibi propriam servare. et hinc procedit omnia peccata. Ambr. xv. q. j. Non est qui cuiusque viam aliam habet nisi nostram voluntatem. Nemo nostrum tenetur ad culpam nisi propria voluntate deserit etc. Ad idem facit dicitur Augustinus. q. j. h. j. Petrus adeo voluntarium malum est: ut si non sit voluntarium: desinat esse peccatum. Sic et infernus non factus nisi propter propriam voluntatem. Unde Augustinus. q. iij. h. v. Habundans odonosus. Hactenus ire nunquam deus reddere interitum: si non voluntarium inveniret homo habere peccatum. Unde bella: vni furta: vni homicidia: vnde adulteria: vnde destructiones religionum: nisi expulsa voluntate. Mattheus. xv. de corde exeunt cogitationes male: hominum invidia: adulteria etc. Hoc ergo retia relinquendum est si velimus sequi christum. Relinquimus autem per veram obedientiam. Ideo dicitur ipse. Qui vult venire post me abneget semetipsum. et tollet crucem suam et sequatur me. Mattheus. xvi. Nota. Et sequatur me. Nam ipse dicitur Mattheus. vj. Descendi de celo non ut faciam vo. meam sed eius qui misit me. Nota duplicem voluntatem in christo scilicet quod homo: scilicet voluntas sensualitys: que vocatur voluntas ut natura. et voluntas rationis: que dicitur voluntas ut ratio etc. Declara scilicet. prima pertinet a patre Pater si possibile est transcat a me calce steterunt tamen non mea voluntas sed tua fuerit etc. Hoc ergo rete beatus Andreas reliquit. Nam ut dicitur Gregorius in homelia. Ad virtus nullius nominis vocat Petrus et Andreas relicti retia

ibus secuti sunt redemptore zc. Dic quod
 tribus vicibus fuerit a domino vocati. sicut
 dicit in legenda. De prima legit Joa. j. de
 scda Lu. v. De. iij. Dat. iij. z in euagelio
 bodierno. In prima nota moralit q sicut
 Andreas vocavit Petru: sic z nos Apoc.
 vii. Qui audit dicat veni. Scdm rete
 est carnalis voluptatis zc. Jam expien-
 tia docet q magnu rete sit hoc. Nam qd
 ois hoies mundi hoc rete illaqueant: ita
 vt dicere possemus. Oes declinauerunt sicut
 mul inuiles facti sunt zc. Fortasse in ro-
 ta hac ciuitate paucissimi sunt q tali rete
 aliqui non fuerint alligati. Hoc rete liga-
 uit forte Samsonē. sanctum David. sapi-
 entissimu Salomonē. De hoc rete copla
 gens loquit Abacuch di. Expadit sage-
 na sua: z temp interficere geres non cessat
 Abacuch. j. Et nota q istud secundu re-
 te carnalis voluptatis habet decē fila ex
 quib coponit: q sunt decē spes luxurie: q
 sunt iste vici. Primum fornicatio simplex
 inter solutu z solutu. Scdm adulterium.
 Tertiu stupru. Quartu sacrilegiu. Quin-
 tu incestus. Sextu raptus. Septimu mol-
 licies. Octauu sodomia. Nonu in natura
 litas seu turpitudine cuiusrore extra vas de-
 bitu. Decimu bestialitas. Dic vt expedit
 Sed hoc rete relinqmus p sancta penitē-
 tia. p ipam em in anima subicit corp qd
 facit ipm pmu fuisse z etiā eleuari ad cele-
 stia exemplada q nō timer hoc rete Pro-
 uerb. j. Frustra iacit rete ante oculos pen-
 natoru. Pennati vocant penitētes: qz du-
 as alas assumūt p pnam: z orationis z
 abstinentie p quas volant p desideriu san-
 ctu relicta carnali mole. Ad pbandū etiā
 quantū hoc rete puat. Nota exemplum
 qd legit i legēda bodierna d matre illa q
 filiu pcepit z cetera. Ubi etiā pbat ex-
 cellētia castitatis beati Andree: cui me-
 rito fuit z luxuria finita z castitas libera-
 ta. Jo. Col. ij. Dominicate membra ve-
 stra que sunt sup terrā. Beatus Andre-
 as volens chm sed reliquit etiā hoc rete
 Nam credo ni fallo: ipm virginali mudi-
 tia p dicitū fuisse. z qz sciebat nō aliter hoc
 rete posse euadere nisi p pnam: ido mira-
 bili penitētia se affligebat: qua et merito
 cuius nō solū ipse euasit: s; etiā alios fecit
 euadere. Nota exemplū de Nicolao sene

inueterato in luxuria: sicut legit in legen-
 da. Laucamus ergo a sicutudine peccā-
 di: que ita efficit altera natura: q nō sicut
 hoiem a pctō resilit: nisi cū maxima vi z
 gra dei. Hier. xij. Si mutare pōr ethi-
 ops pelle sua: aut pard varietates suas:
 ita z vos poteritis bñfacere cū didicerit
 malū. Tertiu rete est humanalis fra-
 gilitatis zc. Hoc rete multos illaqueat.
 sicut pz in Petro q fragilitate quadā chri-
 stū ter negauit. Sic z hodie multū timo-
 re mūdano multa pctā cōmittūt: sicut pō
 fertim legisse q ne displiceat magnatibus
 pferunt iniustas sntas. Sic z artiste labo-
 rāt i festiuis dieb; vt fūiat nobilib; Utro-
 quor pctā cōmittit p timorez viri zc. Dic
 vt expedit. Hoc ergo rete relinqmus p fir-
 mā patientiā: qz vt dicit Aug. in pmo de ci-
 uitate dei. z in decretis. xxj. q. v. Ita ne.
 Homo potius debet omnia mala pati: q
 pctō pntire. Ido vt dicit. Nolite timere
 eos q occidūt corpus: aiām aut nō pnt oc-
 cidere: sed potius eū timete q pōr z aiām
 z corpus pdere in gehennā Dat. x. Hoc
 ergo rete relinq bñs Andreas. Nā habu-
 it tāā firmitatē z patientiā q etiā mortē
 subijt ppter chm. Dic et mareyru. Jo. dz
 Luc. xij. In patientiā vā possidebit; aiās
 vras. Quarrū rete est mūdanalit cuius
 piditrat; circa bona tpalia. Et hec triplē
 Primo in desiderādo. (illaqat hoies.
 Secdo in adquirēdo.
 Tertio in retinēdo.
 Primo mō desiderādo: qz mlti iordina-
 te desiderāt tpales diuitias: aut ad finem
 malū: aut malo mō zc. Secdo adqūdo
 in q mltā pctā cōmittunt: aliena diuersis
 modis vsurpādo. Tertio i retinēdo re-
 nacit z nō coicādo egenis zc. l. vij. dist. sic
 hi. Vide isra i smōe de b. Nicolao: q incē-
 pit: Iustū deduxit dñs zc. p. ij. Hoc rete
 mlti implicat Hier. vj. A miore vsq; ad
 maiorē oēs auaritie studēt: z a ppha vsq;
 ad sacerdotē cūcti faciūt dolū. Pores dū
 currere p singlos stat; hoim z singlas ar-
 tes. Hoc rete excellētissime relinq Andre-
 as. Nā oia relinq vt chm expedit; segre-
 tur: nō solū retia sua. Vñ dz Luc. v. Reli-
 ctis oib; secuti sunt illum. Nota oib; non
 solum exteriorib; sed etiā cupiditatibus
 interiorib;. Nam vt dicit Bieg. in home.

De sancto Nicolao

hodierna. In hac re debem⁹ affectu potius pensare q̄ censu. multu reliq̄t q̄ sibi nihil retinuit. multu reliq̄t: q̄ q̄ntu libet par totu desuit. Sic et alij apli reliq̄rūt. Un dicebāt. Ecce nos reliquim⁹ oia: et secuti sum⁹ te zc. Mat. xix. Sic etiā fecit ille Crates theban⁹: de q̄ ponit Hiero. xij. q. ij. Et hoc mō se q̄muz cōm: q̄ de se dicit. Gulpes foueas habet zc. Mat. viij. Hoc q̄ re the relinquit⁹ p̄ piam subueniētā. Subueniendo. s. paupib⁹ zc. Luc. ij. Quod su pest: date elemosynā. z ecce oia munda sūt vobis. Si q̄s aut de reb⁹ exteriorib⁹ subuenire nō pōt ppter paupratē necessariā: aut voluntariā: subueniat de interiorib⁹. s. de oīonib⁹. de cōpassiōib⁹. Sic z bñs Andreas nō solū in vita: sed etiā post mortē subuenit indigentib⁹ miseris z tentat⁹. Nota exemplū de epō tentato a diabolo sicut legit in legenda.

In festo beati Nicolai. Sermo tertius.

Inuenit gratiā

Icorā oculis dñi. Eccl. xliij. et in dicit thema beatū Nicolai inuenisse coram oculis dñi septē excellentes effectus: quasi ex quodā limpidissimo fonte rivuli pcesserūt: z sunt isti videlicet

- Primus miraculoz opatio
- Secūds diuinalis sanctificatio
- Tertius spiritalis deuotio
- Quartus fraternalis dilectio
- Quintus pontificalis p̄morio
- Sextus virtualis administratio
- Septim⁹ supnalis glorificatio

I Primus q̄ effect⁹ zc. Fuit em bñs Nicolai excellētissime insignit⁹ gra miraculoz: sicut ista p̄cessu sermōis patebit. Un ecclia decantat. De q̄ beatū Nicolai p̄tificē tuū inumeris decorasti miraculis zc. Sed est dubitatio. Possēt em aliq̄s dicere. Videt q̄ hic non sit effect⁹ grē diuine saltē loquendo de gra gratū facientē. Nā potentia faciēdi miracula dat a deo etiāz malis hoib⁹: sicut dicit rex⁹. j. q. j. Teneamus. Et. c. p̄betavit. Et de reliqui. z ve. san. c. j. Itē antichris faciet mltā miracula sic dicit apls. ij. Tella. ij. qui tū erit pestis

mus. Multi etiā alij mali hoies fecerunt miracula: de q̄o dicit saluator. Mat. vij. Multi dicēt mibi i illa die. s. iudicij. Dñe nōne in noie tuo p̄betavitim⁹: z i tuo noie dēmonia eiecim⁹: z in tuo noie h̄rces mltas fecim⁹. Et tūc cōstebit illis q̄ nunq̄ noui vos. Dilcedite a me qui opamini iniquitatē. Et hoc q̄ nō videt cedere in laudem Nicolai: q̄ miracula mltā fecit. Prohui⁹ q̄ dubij declaratiōe notādū: q̄ q̄uis etiāz mali miracula facere possint vt p̄bat in auctoritatib⁹ allegat⁹ mibidomin⁹ in q̄o tuoz differentie sūt inter miracula facta p̄ bonos z sanctos viros: z illa q̄ sūt p̄ malos: sicut tangit bñs Tho. in. ij. s. iij. q. v. y. q. ij. ar. j. ad scdm. ¶ Prima differentia sumit ex efficacitā virtutis: opantis: q̄ signa facta p̄ bonos sūt diuina virtute etiā in illis ad q̄ h̄rcus actiua nature se nullo mō exēdit: sic suscitare mortuos z huiusmōd q̄ demōs sūt veritate facere nō p̄nted in prestigijs q̄ diu durare n̄ possunt s. Tho. prestigij d̄: eo q̄ p̄stringat actiue oculi. sic dicit Aug. in lib. de ciuit. dei z in decretis. xxvj. q. v. Nec mirū. Nec obstat si dicatur de virga Moysi quē in colubū h̄rcē diuina: quod tū miraculū fecerūt etiā magi Pharaonis. s. Ioan. z Habres. sic legit Ego. Vbi etiā d̄: q̄ p̄tererunt aquas in sanguinē: z fecerūt aquas ranis ebullire: q̄ quē illaz virgāz p̄ magos facta fuit h̄rcē nature. In illis virgīs erant q̄dam rōnes seminarie: q̄o mediāntib⁹ poterant ille virgē h̄rcē nature p̄terri in serpentes: sicut dicit Aug. in lib. de ciuit. dei. et habet in decretis. xxvj. q. v. Nec mirum. Sicut in silt videm⁹ de pilo caude eq̄ post eo in aqua q̄ inde ad aliq̄ dies conuertit in serpentē. Nō q̄ fuit illud in se miraculū: q̄ apparuit miraculū illis q̄ h̄rcē abant sic etiā videt miraculū conuersio pili equi in serpentē apud rudes z ignozantes. De virga Moysi nō h̄rcē nature: sed diuina tū fuit quē in serpentē. Et iō fuit magnū miraculū vt in. c. Lū et imācto. d̄ b̄rcē cis. Vide de h̄ in simōnib⁹ de decē p̄ceptis: in p̄mo p̄cepto ser. ij. Beat⁹ aut Nicolai faciebat signa h̄rcē diuina. Glau dabilis valde est. ¶ Secūda differentia sumit ex vtilitate signoz: q̄ signa p̄ bonos facta sūt de reb⁹ vtilib⁹: sic i curatiōib⁹